

REKENHOF

**Uitvoering van de aanbevelingen van de parlementaire
onderzoekscommissie grote fiscale fraudedossiers**

**Analyse door het Rekenhof van het verslag van de
bevoegde ministers**

Uitvoering van aanbeveling 106

Analyse goedgekeurd in de algemene vergadering van 4 mei 2011

Inleiding

In het eindverslag van de onderzoekscommissie “grote fiscale fraudedossiers” dat de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 14 mei 2009 heeft goedgekeurd, voorzien de aanbevelingen 106, 107 en 108 in een follow-upprocedure om de tenuitvoerlegging van alle aanbevelingen op te volgen.

Aanbeveling 106 vraagt dat de bevoegde ministers jaarlijks aan de Kamer verslag uitbrengen over de tenuitvoerlegging van haar aanbevelingen. Dat verslag moet voorafgaand aan de bespreking in de Commissie voor de Financiën en de Begroting, voor analyse aan het Rekenhof worden voorgelegd.

Om deze analyse te kunnen uitvoeren heeft het Rekenhof met brieven van 15 december 2010 de vice-eerste minister en minister van Financiën en de minister van Justitie gevraagd naar de stand van zaken van het verslag.

Met brief van 23 december 2010 hebben de minister van Justitie en de staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding aan het Rekenhof een *synoptische tabel* voorgelegd die geldt als verslag bedoeld in de aanbeveling 106. In deze tabel, waarvan het model werd bezorgd door de voorzitter van de Commissie voor de Financiën en de Begroting, vermelden de minister en de staatssecretaris de concrete maatregelen die op hun initiatief werden genomen.

Nadien heeft het secretariaat van de commissie de synoptische tabel aangevuld met de gegevens over de tenuitvoerlegging van de aanbevelingen die de FOD Financiën aanbelangen, welke zijn geleverd door de staatssecretaris voor de Modernisering van de FOD Financiën, de Milieufiscaliteit en de Bestrijding van de fiscale fraude, toegevoegd aan de minister van Financiën. Een officieel antwoord van de minister van Financiën heeft het Rekenhof niet ontvangen.

De vervulde tabel, gedateerd 14 januari 2011, werd namens de voorzitter van de commissie per mail aan het Rekenhof bezorgd op 20 januari 2011. Dit laatste document, hierna *syntheseverslag* genoemd, is het voorwerp van onderhavige analyse door het Rekenhof. Met meer recente publiek beschikbare informatie dan die van het syntheseverslag werd eveneens rekening gehouden voor zover ze op 20 maart II. voorhanden was.

Niet alle 108 aanbevelingen zijn in de analyse opgenomen. Drie aanbevelingen (2, 35, 93) gelden voor de toekomst en zijn dus nog niet van toepassing. Evenmin worden de zes aanbevelingen (6, 94, 95, 102, 103, 107) besproken waarvan de uitvoering tot de exclusieve bevoegdheid van de Kamer behoren. Voor één aanbeveling (53) verschillen de twee verkregen antwoorden en is de samenhang met de aanbeveling niet duidelijk zodat de stand van uitvoering niet kan worden vastgesteld. De analyse betreft bijgevolg 98 aanbevelingen.

De analyse door het Rekenhof van het syntheseverslag bestaat er voornamelijk in dat de aanbevelingen volgens de stand van hun uitvoering worden gerangschikt in categorieën en subcategorieën en dat de uitvoering vervolgens nader wordt toegelicht.

Nadien worden de aanbevelingen en hun status van uitvoering samengebracht in een grafische voorstelling die een totaalbeeld geeft van de uitvoering.

Stand van uitvoering van de aanbevelingen

Op grond van het syntheseverslag van 14 januari 2011 van de bevoegde ministers kunnen de aanbevelingen volgens de stand van uitvoering worden ingedeeld in drie categorieën:

- aanbevelingen die nog zonder gevolg zijn gebleven;
- aanbevelingen die in uitvoering zijn;
- aanbevelingen die zijn uitgevoerd.

In de categorie *Aanbevelingen nog zonder gevolg* worden twee subcategorieën onderscheiden naargelang het syntheseverslag al of niet uitleg verschaft over de redenen van niet-uitvoering.

De categorie *Aanbevelingen in uitvoering* beoogt aanbevelingen waaraan een begin van uitvoering werd gegeven – waarvoor bijvoorbeeld een concrete planning van uitvoering werd opgesteld – of die voor een gedeelte zijn uitgevoerd. In deze categorie kunnen in de eerste plaats twee specifieke groepen aanbevelingen worden geïdentificeerd: aanbevelingen die een regering met volheid van bevoegdheid vereisen en de aanbevelingen *Una Via*. De overige aanbevelingen in uitvoering zijn vervolgens in een derde subcategorie ondergebracht.

De categorie *Aanbevelingen uitgevoerd* bevat enerzijds aanbevelingen met continue uitvoering, d.w.z. die periodiek of permanent moeten worden uitgevoerd, anderzijds aanbevelingen die maar eenmalig moesten worden uitgevoerd.

De categorieën, subcategorieën en de nummers van de daartoe horende aanbevelingen zijn voorgesteld in de tabel **Stand van uitvoering** in bijlage 1.

Uit de tabel blijkt dat van de 98 aanbevelingen 37 tot nog toe zonder gevolg zijn gebleven, 38 aanbevelingen in uitvoering zijn en 23 aanbevelingen zijn uitgevoerd. De stand van uitvoering wordt hierna per categorie en subcategorie meer gedetailleerd besproken.

1 Aanbevelingen nog zonder gevolg

1.1 Zonder verklaring

Voor 15 aanbevelingen is het syntheseverslag oningevuld gebleven.

Uit de synoptische tabel die de commissie ter aanvulling naar de minister van Justitie en de minister van Financiën heeft gestuurd, meer bepaald uit de kolom “te nemen maatregelen”, blijkt echter dat niet al die aanbevelingen deze ministers aanbelangen.

De aanbevelingen **26**, **80** en **84**, die de politiediensten betreffen, rangschikt de commissie onder de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse zaken en aanbeveling **32** (toepassing van de antimisbruikregels) onder de bevoegdheid van de regering. Voorts is een wetswijziging noodzakelijk voor de aanbevelingen **28** (wijziging wet Franchimont), **40** (vereenvoudiging WIB), **41** (gelijkschakeling fiscaal- en sociaalzekerheids-rechtelijke kwalificatie van het inkomen), **52** (onverenigbaarheid van functies voor plaatsvervangende rechters), **67** (verbetering kaderregeling inzake rulling) en **98** (herinvoering van een aangepast artikel 217 WIB).

Vijf aanbevelingen daarentegen wijst de commissie daadwerkelijk toe aan de bevoegdheid van de minister van Justitie en/of de minister van Financiën: **24** (verticale integratie parketten), **29** (evaluatie wet Franchimont), **55** (revaloriseren van het statuut van ambtenaren belast met de strijd tegen de grote fiscale fraude), **59** (overlegmechanisme met de vakbonden binnen de FOD Financiën) en **69** (publicatie van door de Rulingcommissie afgewezen mechanismen en principes¹). Voor die aanbevelingen moet worden vastgesteld dat de bevoegde ministers niet hebben gereageerd en dat bijgevolg de rapportering aan de commissie in gebreke is gebleven.

1.2 Met verklaring

Bij 22 aanbevelingen geven de bevoegde ministers uitleg over de niet-uitvoering.

De minister gaat niet op de aanbeveling in of tekent voorbehoud aan

Aanbeveling **20**. De minister van Justitie deelt mee dat niet in bijkomende magistraten wordt voorzien voor OLAF-dossiers.

Aanbeveling **31**. De minister van Financiën is van mening dat het niet nodig is een algemene antimisbruikmaatregel in de wetgeving op te nemen, op grond van de overweging dat de wetgeving al voldoende specifieke antimisbruikmaatregelen bevat².

Aanbeveling **57**. De minister van Financiën stelt dat voor de hoven van beroep en voor het Hof van Cassatie nu al bijna altijd een beroep wordt gedaan op advocaten. Voor zaken in eerste aanleg lijkt hij er echter meer op aan te sturen dat belastingambtenaren zelf de administratie zouden vertegenwoordigen.

Aanbeveling **66**. De oprichting van een centraal bijzonder invorderingscentrum met ruime territoriale bevoegdheid komt niet tegemoet aan de aanbeveling om bepaalde ambtenaren van de invorderingsdiensten het statuut van officier van gerechtelijke politie te verlenen.

Aanbeveling **75**. Evenmin acht de minister van Financiën het wenselijk belastingambtenaren *stelselmatig* inzage te verlenen in strafdossiers waaruit aanwijzingen van fraude blijken. Hij verwijst in dit verband ook naar het rapport van de werkgroep *Una Via*.

Aanbeveling **99**. De minister vindt om diverse redenen dat de *Controlled Foreign Corporations*-regels niet dienen ingevoerd te worden in België.

¹ Het wetsvoorstel *tot aanvulling van de bepalingen betreffende het bij wet van 24 december 2002 ingestelde systeem van de voorafgaande beslissingen in fiscale zaken, teneinde de grote fiscale fraude beter te bestrijden* (DOC 53 1116/001), neergelegd op 26 januari 2011, wil uitvoering geven aan deze aanbeveling.

² Het Rekenhof wijst erop dat het wetsvoorstel *tot wijziging van het wetboek van de inkomstenbelasting 1992 wat de antimisbruikbepaling betreft* (DOC 53 1111/001) wel ingaat op deze aanbeveling.

De minister stelt dat een wetgevend initiatief is vereist

Aanbeveling **37**. Het register van de minnelijke schikkingen kan pas worden bijgehouden zodra de wettelijke regeling van de minnelijke schikking in voege is (uitvoering van aanbeveling 36, zie punt 2.3).

Aanbevelingen **38, 42, 43, 44** en **45**. De betrapting op heterdaad inzake fiscale fraude, het harmoniseren van fiscale procedureregels, het harmoniseren van fiscaaladministratieve sancties en van strafrechtelijke fiscale sancties³, en het invoeren van criteria voor een vermoeden van abnormaal vermogensbeheer, vergen een aanpassing van het WIB en van het BTW-Wetboek.

Aanbevelingen **47, 49, 50**, en **51**. Ook voor deze aanbevolen maatregelen, resp. een wettelijk raamwerk voor de samenwerking overheid- en privésector aangaande protocollen met notarissen, advocaten, revisoren en bankiers, en vervolgens de strafverzwaring, de niet-facultatieve straffen en administratieve sancties⁴, die deze tussenpersonen betreffen, is een wetgevend initiatief vereist.

De minister onderzoekt de aanbeveling

Aanbeveling **61**. De uitbreiding van de territoriale bevoegdheid van de AOIF wordt onderzocht in het raam van de herstructurering waarbij de belastingdiensten worden georganiseerd volgens doelgroepen (particulieren, KMO's en grote ondernemingen). De bevoegdheid van de geherstructureerde diensten zal worden uitgebreid, evenwel zonder daarom het hele grondgebied te beslaan.

Aanbevelingen **63** en **64**. In het syntheseverslag staat bij deze aanbevelingen betreffende het genaderecht niets vermeld. Op de vraag van het Rekenhof van 17 november 2010 naar de stand van zaken antwoordt de minister van Financiën met brief van 5 januari 2011 dat vooraleer een beslissing te nemen alle aspecten grondig moeten worden geëvalueerd.

De aanbevelingen zijn in de praktijk moeilijk of niet uitvoerbaar

Aanbeveling **91**. De minister van Financiën merkt op dat het praktisch niet mogelijk is alle fiscale transacties met belastingparadijzen aan een voorafgaande ruling te onderwerpen. Voor toekomstige transacties kan de toepassing van een dubbelbelastingverdrag met een belastingparadijs wel afhankelijk worden gemaakt van een voorafgaande ruling.

Aanbeveling **97**. Om economische belangen of om gegevensuitwisseling veilig te stellen is het soms nodig dat toch een dubbelbelastingverdrag wordt gesloten met een belastingparadijs.

³ Voor het sanctiebeleid kan worden verwezen naar het wetsvoorstel *tot invoering van de una via-regel in fiscale strafzaken, de oprichting van een fiscaal auditoraat en de oprichting van een comité F* (DOC 53 0630/001).

⁴ Voor deze administratieve sancties kan eveneens worden verwezen naar het wetsvoorstel *tot invoering van de una via-regel in fiscale strafzaken, de oprichting van een fiscaal auditoraat en de oprichting van een comité F* (DOC 53 0630/001).

De minister wacht op een initiatief van derden

Aanbeveling **96**. Het sluiten van administratieve samenwerkingsakkoorden met landen waarmee België dubbelbelastingverdragen heeft gesloten, is sinds april 2010 opgeschort, in afwachting van een beslissing van de interministeriële conferentie buitenlands beleid over de gemengde aard van die akkoorden.

2 Aanbevelingen in uitvoering

2.1 Aanbevelingen vereisen regering met volheid van bevoegdheid

Aanbevelingen **13, 14, 18, 19, 21, 22** en **23**. De minister van Justitie verwijst naar de geplande hervormingen van het gerechtelijk landschap die echter door de val van de regering werden opgeschort. Het komt de volgende federale regering toe om deze plannen geheel of gedeeltelijk ten uitvoer te leggen⁵.

Aanbevelingen **25, 27** en **46**. De concrete voorstellen voor de onderzoeksprocedure, voor het mini-gerechtelijke onderzoek en de strafverzwaring voor 'ernstige en georganiseerde fiscale fraude', staan volgens de staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding om dezelfde reden *on hold*.

2.2 Aanbevelingen Una Via

Aanbevelingen **4, 7, 8, 9, 12, 30, 33, 78** en **79**. De bevoegde ministers verwijzen naar het verslag van de werkgroep "Una via" dat werd aangenomen door het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude op 15 december 2010. Deze nota is door de staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding al toegelicht voor de gezamenlijke Commissie voor de Financiën en de Begroting en voor de Justitie op 25 januari 2011. Eveneens kan worden verwezen naar het wetsvoorstel *tot invoering van de una via-regel in fiscale strafzaken, de oprichting van een fiscaal auditoraat en de oprichting van een comité F* (DOC 53 0630/001).

2.3 Overige aanbevelingen in uitvoering

Aanbeveling **3**. De werkgroep van vier hoogleraren fiscaal recht die door het ministerieel Comité voor de Strijd tegen fiscale en sociale fraude was belast met de actualisering van het Charter van de belastingplichtige (wet van 4 augustus 1986) heeft een rapport opgesteld (10 september 2009) dat onder meer handelt over de *Una Via*-regeling, de administratieve en de strafrechtelijke procedure.

Aanbeveling **17**. De minister van Justitie deelt mee dat het project tot digitalisering van de gerechtelijke dossiers stapsgewijs zal gerealiseerd worden. Deelprojecten in ontwikkeling zijn het Justscanproject (digitale onderzoeksdossiers), het e-depotproject (informatie over rechtspersonen) en de MACH-beheersapplicatie (bij de rechtbanken van koophandel en de arbeidsauditoraten).

⁵ Aanbeveling 13, de oprichting van een fiscaal auditoraat, is opgenomen in het wetsvoorstel *tot invoering van de una via-regel in fiscale strafzaken, de oprichting van een fiscaal auditoraat en de oprichting van een comité F* (DOC 53 0630/001).

Aanbevelingen **34** en **36**. Voor de wettelijke regelingen betreffende het bankgeheim en de minnelijke schikking kan worden verwezen naar de recente behandeling in de Kamer van het Wetsontwerp *houdende diverse bepalingen*⁶.

Aanbeveling **54**. Voor de versterking, in middelen en personeel, van de BBI werd in het Directiecomité van 3 december 2010 beslist in eerste instantie 38 ambtenaren extra in te zetten om de fiscale fraude te bestrijden; 16 van hen werden toegewezen aan de BBI.

Aanbeveling **62**. Een anti-fraudesamenwerkingsdienst (SCAF), opvolger van het antifraudecomité, werd opgericht binnen de BBI, die zich zal toeleggen op de samenwerking met instanties buiten de FOD Financiën zoals Justitie, Sociale Zaken, Economische Zaken, de Cel voor financiële informatieverwerking... Onder deze dienst wordt ook de dienst voor de strijd tegen de belastingparadijzen ondergebracht. Een werkgroep dient het beheer van de fiscale risico's te reorganiseren. Dit beheer zal voortaan worden toevertrouwd aan de administrateurs-generaal.

Aanbeveling **65**. De uitvoering van het principe van de enige ontvanger (één dienst staat in voor de invordering van alle belastingschulden van een belastingplichtige) heeft vertraging opgelopen⁷.

Aanbeveling **68**. Het gewijzigde artikel 307, §1 van het WIB voorziet weliswaar in de aangifteplicht van betalingen naar belastingparadijzen, maar het systeem van *Tax shelter disclosure*, waardoor fiscale constructies die zijn geïnspireerd door de Brepols-doctrine verplicht moeten worden voorgelegd aan de Dienst voor Voorafgaande Beslissingen, is nog niet ingevoerd.

Aanbevelingen **70**, **71**, **72**, **73** en **74**. De gegevensuitwisseling binnen de FOD Financiën evenals tussen de FOD Financiën en andere administraties vergen een wettelijk kader dat rekening houdt met de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer⁸. Het nieuwe artikel 335 van het WIB⁹ komt daaraan tegemoet voor de interne gegevensuitwisseling binnen Financiën. Ook de Kruispuntbank van Ondernemingen kan worden ingezet voor de versterking van de strijd tegen de fraude¹⁰. In afwachting dat de volgende regering voor een wettelijke regeling zorgt, is al begin 2010 een samenwerkingsakkoord in werking getreden voor de uitwisseling van fiscale en sociale gegevens tussen de FOD Financiën, FOD's van de sociale cel en instellingen van de sociale zekerheid¹¹. Van zijn kant heeft de staatsecretaris toegevoegd aan de minister van Financiën een interkabinetten-werkgroep opgericht die zal nagaan hoe de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer toegepast moet worden bij de verwerking van persoonsgegevens wanneer systematisch informatie binnen de FOD Financiën en met de andere overheidsdiensten wordt uitgewisseld.

⁶ Respectievelijk de artikelen 55 en 84 van de in plenaire vergadering van de Kamer aangenomen tekst, *Parl. St.* DOC 53 1208/016.

⁷ Dit wordt behandeld in het verslag van het Rekenhof "Het beheer van de fiscale achterstand" dat eerlang aan de Kamer zal worden bezorgd.

⁸ Aanbeveling 71 (eerste gedeelte) betreft de optimalisering van het werk van de transversale cel voor gegevensbeheer. Een werkgroep onderzoekt de nuttigheid van dergelijke transversale cel en de mogelijkheden om haar werk te optimaliseren..

⁹ Ingevoerd door artikel 153 van de wet van 23 december 2009 (BS 30.12.2009, ed. 1).

¹⁰ Artikel 205 van de programmawet van 23 december 2009 (BS 30.12.2009, ed. 1).

¹¹ FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, FOD Sociale Zekerheid, de RSZ, RVA, RIZIV en de Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst.

Aanbeveling **81** en **82**. Het “Vitruvius”-rapport van de Federale gerechtelijke politie gaat nader in op de aanwerving van meer gespecialiseerd personeel. Het voorziet in een gedetailleerd uitvoeringsplan met aanbevelingen en verbetervoorstellen. Voorts onderzoekt een werkgroep publiek-private samenwerking of politieambtenaren zich kunnen laten bijstaan door externe experts.

Aanbeveling **85**. De anti-fraudesamenwerkingsdienst zal deelnemen aan de coördinatie van de Belgische en buitenlandse diensten in verband met internationale frauduleuze constructies.

Aanbeveling **101**. Zoals vermeld in het verslag van het Rekenhof “Internationale samenwerking van de Belgische belastingdiensten”, februari 2011, is in januari 2010 een werkgroep gestart met de oprichting van de Task Force voor de Strijd tegen belastingparadijzen.

Aanbeveling **104**. De doorlichting door het Rekenhof van de werking van de belastingadministratie, is gedeeltelijk uitgevoerd. Twee verslagen werden opgesteld: “Organisatie en werking van de Bijzondere Belastinginspectie (BBI)”, april 2010, en het hierboven genoemde verslag “Internationale samenwerking van de Belgische belastingdiensten”, februari 2011. Een derde verslag, over de Dienst voor voorafgaande beslissingen, is in voorbereiding.

Aanbeveling **108**. De regering heeft voor de jaren 2010 en 2011 anti-fraudeplannen opgesteld. Het Rekenhof heeft een rapportenmodel en een evaluatiemethode betreffende de uitvoering van het anti-fraudeplan ontwikkeld die op 21 juni 2010 aan de Kamer zijn bezorgd. Thans worden door de FOD Financiën de rapporten opgesteld over de uitvoering van het anti-fraudeplan 2010.

3 Aanbevelingen die zijn uitgevoerd

3.1 Continue uitvoering

Aanbeveling **5**. Sectorale en thematische controleverrichtingen zijn opgenomen in de actieplannen van het College voor de strijd tegen de fiscale en de sociale fraude. De staatssecretaris verwijst naar de nationale gecoördineerde controleactie in de bouwsector in juni 2009 en naar het nieuwe samenwerkingsakkoord tussen de AOIF en de verschillende FOD's en de instellingen van de sociale zekerheid (cf. aanbevelingen 73 en 74). Wat de fiscale administratie betreft worden de sectorale en thematische controleverrichtingen georganiseerd door de nieuwe diensten risicobeheer geleid door de administrateurs-generaal (cf. aanbeveling 62).

Aanbeveling **16**. Het College van procureurs-generaal heeft in een circulaire van 18 mei 2010 nauwkeurige instructies gegeven om de gerechtelijke achterstand weg te werken en de controle op langdurige onderzoeken te waarborgen. De minister van Justitie wijst er wel op dat de afhandeling van de dossiers ook wordt vertraagd door elementen (gebrek aan politionele capaciteit, verzoeken om bijkomende onderzoeksdaden) die het openbaar ministerie niet in de hand heeft. De zittende magistraten zijn bovendien niet gebonden door richtlijnen van het College van procureurs-generaal. Dit geldt ook voor de dossiers die door het OLAF worden bezorgd (cf. aanbeveling 20).

Aanbevelingen **56, 58 en 83**. De opleiding en expertise van de belastingambtenaren en van de politionele ambtenaren die met de financiële en fiscale dossiers zijn belast, worden door de bevoegde ministers ter harte genomen. Zo is er een geconsolideerd ontwikkelingsplan 2011-2012 voor de AOIF en een opleidingsbehoefteplan voor de Directie economische en financiële criminaliteit van de Federale gerechtelijke politie opgesteld, worden technische workshops georganiseerd en wordt de administratieve commentaar bijgewerkt.

Aanbevelingen **86, 87, 89, 90 en 92**. Voor de internationale gegevensuitwisseling¹², de Trust-constructies en de antimisbruikclausules in dubbel belasting verdragen, verwijst het Rekenhof naar zijn verslag “Internationale samenwerking van de Belgische belastingdiensten”, februari 2011.

Aanbeveling **105**. Het verslag “Evaluatie van de uitvoering van de aanbevelingen van het Rekenhof inzake fiscale fraude” wordt eerstdaags naar de Kamer gestuurd.

3.2 Eenmalige uitvoering

Aanbeveling **1**. De uittredende federale regering heeft van de bestrijding van de financiële en fiscale fraude een duidelijke beleidsprioriteit gemaakt. Een staatssecretaris werd belast met de coördinatie van de fraudebestrijding, een Ministerieel Comité en een College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude werden opgericht en de bestrijding van fraude werd opgenomen in het Nationaal Veiligheidsplan 2008-2011.

Aanbeveling **10**. Volgens het syntheseverslag werden belastingassistenten met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie toegevoegd aan de parketten en arbeidsauditoraten enerzijds en aan de federale politie anderzijds. Wel stelt het Rekenhof vast dat de minister van Justitie en de staatssecretaris toegevoegd aan de minister van Financiën verschillende aantallen ambtenaren opgeven¹³.

Aanbeveling **11**. In het hierboven genoemde veiligheidsplan werd de ernstige economisch-financiële criminaliteit (in het bijzonder fraude, corruptie en witwassen) opgenomen als prioriteit van het strafrechtelijk beleid.

Aanbeveling **15**. De achterstand bij de financiële afdeling van het parket van Brussel kon worden weggewerkt.

Aanbeveling **39**. Op grond van het gewijzigde artikel 340 van het WIB¹⁴ hebben de administratieve processen-verbaal van de directe belastingen bewijskracht tot bewijs van het tegendeel.

Aanbeveling **48**. De nieuwe anti-witwaswet van 18 januari 2010¹⁵ heeft de meldingsplicht voor adviseurs (advocaten, notarissen, belastingconsulenten, banken, enz.) over ernstige en georganiseerde fiscale fraude zo ver als mogelijk uitgebreid.

¹² Richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011.

¹³ De aantallen vermeld door de minister van Justitie (18 resp. 16) stemmen overeen met die vastgesteld in de bijlage bij het Koninklijk Besluit van 21 januari 2007 (BS 02.02.2007)(parketten en auditoraten) en in het Koninklijk Besluit van 23 januari 2007 (BS 07.02.2007)(federale politie).

¹⁴ Gewijzigd door artikel 135 van de programmawet van 23 december 2009 (BS 30.12.2009, ed. 1).

¹⁵ Deze wet is de omzetting naar Belgisch recht van de Richtlijn 2005/60/EG van de Raad van 26 oktober 2005 ter voorkoming van het witwassen en van de Uitvoeringsrichtlijn 2006/70/EG van de Commissie van 1 augustus 2006.

Aanbeveling **60**. De complexe dossiers en gevallen van grote fraude worden in de regel door de BBI behandeld. Bij dossiers met “vertakkingen” kunnen echter ook controleurs van de AOIF worden ingeschakeld.

Aanbeveling **76**. De personeelsbehoeften bij de politie voor de bestrijding van de fiscale fraude werden geëvalueerd. Deze evaluatie maakt deel uit van het “Vitruvius”-rapport van de federale gerechtelijke politie.

Aanbeveling **77**. Het Project 24 “Opleiding voor ambtenaren van de FOD Financiën gedetacheerd bij de procureurs des Konings, de arbeidsauditeurs en de CDGEFID” van het actieplan 2009-2010 van de staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding werd uitgevoerd.

Aanbeveling **88**. Een circulaire van 30 november 2010 bepaalt de regels in verband met de verplichte aangifte door de ondernemingen van betalingen aan personen die in belastingparadijzen wonen (gewijzigde artikel 307, §1, WIB)¹⁶.

Aanbeveling **100**. In het kader van project 34 “Misbruik met frauduleuze doeleinden van belastingparadijzen” van het actieplan fraudebestrijding 2009-2010 van de staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding werd een internationale vergelijkende studie uitgevoerd. Ze werd op 3 februari 2010 voorgesteld op het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude.

Globaal overzicht van de uitvoering

De grafische voorstelling in bijlage 2 geeft een globaal overzicht van de uitvoering van de aanbevelingen. De aanbevelingen zijn hier ingedeeld zoals in het verslag van de onderzoekscommissie van 7 mei 2009, numeriek oplopend gerangschikt en met hun status van uitvoering voorgesteld.

De aantallen aanbevelingen per categorie *stand van uitvoering* volgens dezelfde indeling zijn:

nrs	GROEP	geen gevolg	in uitvoering	uitgevoerd	totaal
1-6	ALGEMEEN (excl. 2 en 6)	0	2	2	4
7-10	STRUCTUREN	0	3	1	4
11-24	ORGANISATIE JUSTITIE	2	9	3	14
25-30	PROCEDURES JUSTITIE	3	3	0	6
31-46	ALGEMENE ORIËNTATIES (excl. 35)	10	4	1	15
47-52	TUSSENPERSONEN	5	0	1	6
53-75	ORGANISATIE ADMINISTRATIE (excl. 53)	10	9	3	22
76-84	ORGANISATIE POLITIE	2	4	3	9
85-101	INTERNATIONAAL (excl. 93, 94, 95)	5	2	7	14
102-103	PARLEMENTAIR ONDERZOEK (n.v.t.)	-	-	-	-
104-108	OPVOLGING (excl. 107)	0	2	2	4
	totaal	37	38	23	98

¹⁶ Zie ook het verslag van het Rekenhof “Internationale samenwerking van de Belgische belastingdiensten”, februari 2011.

De aanbevelingen waaraan nog geen gevolg werd gegeven, bevinden zich, in aantal en tegelijk in verhouding tot het totaal, het meest in de groep *Algemene oriëntaties*. Voor nogal wat van die aanbevelingen echter, zoals de vereenvoudiging van het wetboek inkomstenbelasting (40), de harmonisering van fiscale procedureregels (42), van administratieve en strafrechtelijke sancties (43 en 44), is wetgevend werk van grote omvang en complexiteit vereist.

Relatief gezien is het minste vooruitgang geboekt in de groep *Tussenpersonen*. De maatregelen ten aanzien van belastingadviseurs, notarissen, advocaten, banken, waarin de aanbevelingen voorzien, vereisen echter meestal ook wetgevend werk.

Van de groepen *Organisatie* en *Procedures Justitie* is de uitvoering van negen aanbevelingen opgeschort in afwachting van een regering met volheid van bevoegdheid. Over de verticale integratie van de parketten (24) en de evaluatie van de wet Franchimont (29) heeft de minister van Justitie geen antwoord verstrekt.

De aanbevelingen *Organisatie administratie Financiën* leveren een gemengd beeld op. Aan tien aanbevelingen werd nog geen gevolg gegeven. Voor sommige, bijvoorbeeld de aanbevelingen in verband met het genaderecht (63 en 64) is een wetswijziging nodig. Van andere aanbevelingen, zoals de vertegenwoordiging en bijstand door gespecialiseerde advocaten (57) en het inzagerecht van belastingambtenaren in strafdossiers (75), heeft de minister van Financiën de nodige reserves geformuleerd. Geen uitleg ten slotte verschaft de minister over de aanbevelingen om het statuut van de belastingambtenaren te revaloriseren (55) en om het overleg met de vakbonden een nieuw elan te geven (59). Daartegenover staan negen aanbevelingen die in uitvoering zijn en drie die zijn uitgevoerd.

De uitvoering van de aanbevelingen voor de groep *Internationaal* is door het principe van de wederkerigheid inzake dubbelbelastingverdragen en gegevensuitwisseling vaak afhankelijk van de medewerking of de instemming van andere landen of instanties.

Voor de overige groepen, zoals *Structuren* dat de aanbeveling *Una Via* omvat, kan worden vastgesteld dat de aanbevelingen grotendeels in uitvoering zijn.

